

RAJONIZÁCIA PESTOVANIA

Výber druhov, odrôd a pestovateľských tvarov

Zohľadňujte špecifiká jednotlivých **druhov** a odrôd - **rajonizácia**

- I. **zóna:** optimálne podmienky, komerčné ovocinárstvo, najnáročnejšie odrody
- II. **zóna:** menej vhodné ale vyhovujúce podmienky, pri vhodnej agrotechnike stále využiteľné ako komerčné ovocinárske oblasti
- III. **zóna:** podradnejšie až podradné ovocinárske oblasti. Polohy s dobrou expozíciou, ale horšími pôdami (ťažké alebo plytké). Pestovanie má samozásobiteľský charakter, výnimočne doplnkový zdroj príjmov. Komerčné ovocinárstvo orientované na spracovanie (mušty). Pestovanie na chránených lokalitách, v podobe menších extenzívnych sadov, líniových výsadiieb, v chránených polohách a pri správnom výbere má extenzívne ovocinárstvo veľký význam
- IV. **zóna:** Takmer alebo úplne nevhodné podmienky. Pestovanie limitované na chránené polohy. Polohy pre kompaktné výsadby sú ojedinelé. Dôležitý je dobrý výber odrôd.

Výber druhov, odrôd a pestovateľských tvarov

Zohľadňujte špecifiká jednotlivých **druhov** a odrôd - **rajonizácia**

Rajonizácia jabloní

I. zóna:

- nadmorská výška: 250 – 400 m n. m.
- Ø ročná teplota: 7 – 8 °C, výnimočne nad 8 °C
- Ročný úhrn zrážok: 600 – 800 mm (výnimočne pod 500 mm)
- Pôdy: stredne ťažké až ťažké, hlinité, prípadne ílovito hlinité
- Poloha: mierne, chránené svahy v predhoriach.
- Vylúčené sú mrazové kotliny, štrkovité náplavy, veľmi ťažké pôdy, hladina spodnej vody menej ako 1 m, južné svahy na ľahkých pôdach, príliš otvorené a veterné polohy

II. zóna:

- a. nadmorská výška: 250 – 500 m n. m., Ø ročná teplota: +- 7 °C a viac, ročný úhrn zrážok: 500 – 800 mm, všetky pôdy okrem: ílovitých, nepriepustných, štrkovitých, kamenitých a bezhumózných pieskov
- b. nadmorská výška: okolo 200 m n. m., Ø ročná teplota: > 9 °C, ročný úhrn zrážok: 500 – 600 mm so silným výparom. Pôdy a polohy ako predchádzajúce. Odrody náročné na teplo, nenáročné na vzdušnú vlhkosť. Zvýšený tlak niektorých biotických činiteľov. Uprednostniť bujne rastúce odrody s dobrým koreňovým systémom

Výber druhov, odrôd a pestovateľských tvarov

Zohľadňujte špecifiká jednotlivých **druhov** a odrôd - **rajonizácia**

Rajonizácia jabloní

III. zóna:

- Vyššie polohy, drsnejšie veterné, ale atiež nížiny a polohy ohrozené mrazmi
- nadmorská výška: do 700 m n. m.
- Ø ročná teplota: < 6 °C
- Ročný úhrn zrážok: do 800 mm (900 mm)
- Pri využití nenáročných odrôd – podhorské muštové ovocinárstvo, samozásobiteľstvo

IV. zóna:

- Pestovanie je náročné a výsledky neisté, drsné polohy
- nadmorská výška: nad 600 m n. m.
- Ø ročná teplota: < 6 °C s plytkými pôdami
- Alebo naopak polohy nížinné, údolné, mrazové s vysokou hladinou podzemnej vody
- Pestovanie v chránených miestach, solitérne, alebo v malých skupinkách

Výber druhov, odrôd a pestovateľských tvarov

Zohľadňujte špecifiká jednotlivých **druhov** a odrôd - **rajonizácia**

Rajonizácia hrušiek

I. zóna:

- nadmorská výška: 200 – 350 m n. m.
- Ø ročná teplota: > 8 °C
- Ročný úhrn zrážok: 450 – 650 mm
- Pôdy: hlinité, výhrevné, hlboké, prevažne sopečného pôvodu a naplaveniny
- Vylúčené sú mrazové kotliny, štrkovité náplavy, veľmi ťažké pôdy, hladina spodnej vody menej ako 1,5 m, príliš veterné polohy

II. zóna:

- nadmorská výška: 350 – 400 m n. m.
- Ø ročná teplota: > 7 °C
- ročný úhrn zrážok: do 700 mm
- pôdy okrem: hlinité, priepustné, kriedového a karbónskeho útvaru, ale tiež hlinitopiesočnaté, strednej kvality
- Pri výbere odrôd je treba vylúčiť najnáročnejšie odrody

Výber druhov, odrôd a pestovateľských tvarov

Zohľadňujte špecifiká jednotlivých **druhov** a odrôd - **rajonizácia**

Rajonizácia hrušiek

III. zóna:

- nadmorská výška: do 600 m n. m.
- Ø ročná teplota: > 6 °C
- Ročný úhrn zrážok: do 800 mm
- Okrajové oblasti s priamym vplyvom hôr, svahovité pozemky, pôdy horšej kvality, plytšie, s menšou vrstvou ornice, menej priepustnou spodninou, či vyššou hladinou podzemnej vody.
- Pestovanie je extenzívne, na chránených lokalitách. Odrodové spektrum obmedzené – letné a jesenné odrody, bujne rastúce, mrazuvzdorné

IV. zóna:

- nadmorská výška: nad 600 m n. m.
- Ø ročná teplota: > 5 °C
- Ročný úhrn zrážok: do 800 mm
- Horské oblasti, pôdy horšej kvality s tenkou vrstvou ornice, nepriepustným podložím, vysokou hladinou podzemnej vody
- Pestovanie je možné len najodolnejších odrôd a to na najlepších mikrolokalitách

Výber druhov, odrôd a pestovateľských tvarov

Zohľadňujte špecifiká jednotlivých **druhov** a odrôd - **rajonizácia**

Rajonizácia čerešní a višní

I. zóna:

- nadmorská výška: 200 – 350 (400) m n. m.
- Ø ročná teplota: > 8°C (7,5 °C)
- Ročný úhrn zrážok: 450 – 650 mm (do 700 mm)
- Pôdy: hlinité, hlinito piesočnaté, výhrevné
- Vylúčené sú mrazové kotliny, hladina spodnej vody menej ako 1,5 m
- U višní je rozpätie pôdno-klimatických podmienok väčšie

II. zóna:

- a. nadmorská výška: 350 – 450 (500) m n. m., Ø ročná teplota: > 7 °C, ročný úhrn zrážok: do 700 (750) mm, terén členitý, pozemky svahovité. Pozor na mrazové polohy a vysokú hladinu podzemnej vody. Vo vlhkejších oblastiach – višne.
- b. nadmorská výška: do 200 m n. m., Ø ročná teplota: 8 – 9 °C, ročný úhrn zrážok: okolo 600 mm, pôdy ľahšie aj ťažšie, okrem ílov

Výber druhov, odrôd a pestovateľských tvarov

Zohľadňujte špecifiká jednotlivých **druhov** a odrôd - **rajonizácia**

Rajonizácia čerešní a višní

III. zóna:

- Vhodná pre extenzívne pestovanie
- nadmorská výška: 600 - 650 m n. m.
- Ø ročná teplota: > 6 °C
- Ročný úhrn zrážok: do 800 mm
- Podhorské a horské oblasti, vrchoviny, rastie význam mikroklímy
- Pôdy tiež s tenšou vrstvou ornice, skeletnaté alebo vyššou hladinou podzemnej vody

IV. zóna:

- nadmorská výška: nad 600 m n. m.
- Ø ročná teplota: < 6 °C
- Ročný úhrn zrážok: > 800 mm
- Horské oblasti, pôdy horšej kvality s tenkou vrstvou ornice, ťažké, chladné

Výber druhov, odrôd a pestovateľských tvarov

Zohľadňujte špecifiká jednotlivých **druhov** a odrôd - **rajonizácia**

Rajonizácia slivkovín

I. zóna:

- nadmorská výška: 350 (400) m n. m.
- Ø ročná teplota: > 8°C (výnimočne menej)
- Ročný úhrn zrážok: 500 – 700 mm
- Pôdy: stredne ťažké až ťažké, s dostatočnou zásobou podzemnej vody, tiež humózne ľahšie pdy s dostatočnou pôdnou vlhkosťou
- Vylúčené sú pôdy s hladinou spodnej vody menej ako 0,8 m a výrazné mrazové kotliny

II. zóna:

- nadmorská výška: do 450 m n. m.
- Ø ročná teplota: > 7 °C
- ročný úhrn zrážok: do 800 mm,
- Pôdy stredne ťažké až ťažké, dobre zásobené vlhkosťou
- Príliš suché pôdy a mrazové doliny sú vylúčené
- V suchých a na živiny chudobných podmienkach sa ako podpník využíva myrobalán (*Prunus cerasifera*)

Výber druhov, odrôd a pestovateľských tvarov

Zohľadňujte špecifiká jednotlivých **druhov** a odrôd - **rajonizácia**

Rajonizácia slivkovín

III. zóna:

- nadmorská výška: do 600 - 650 m n. m.
- Ø ročná teplota: > 6 °C
- Ročný úhrn zrážok: do 900 mm
- Ostatné charakteristiky podobné ako v I. II. zóne
- Vylučujú sa náročné odrody sliviek a ringlóty

IV. zóna:

- nadmorská výška: nad 600 m n. m.
- Dôležitý je výber mikrolokality

Výber druhov, odrôd a pestovateľských tvarov

Zohľadňujte špecifiká jednotlivých **druhov** a odrôd - **rajonizácia**

Rajonizácia marhúľ

I. zóna:

- nadmorská výška: do 200 - 250 m n. m.
- Ø ročná teplota: 9 – 10 °C
- Ročný úhrn zrážok: 550 – 600 mm
- Pôdy: hlinité, piesočnato hlinité, s dostatočnou zásobou podzemnej vody, prípade humózne ľahšie, s dostatočnou pôdnou vlhkosťou
- Optimálne sú mierne svahovité pozemky
- Vylúčené sú pôdy s hladinou spodnej vody menej ako 0,8 m a výrazné mrazové kotliny
- Ako podpník sa dá použiť marhuľový semenáč a myrobalán

II. zóna:

- nadmorská výška: do 350 m n. m.
- Ø ročná teplota: 8 – 9 °C
- ročný úhrn zrážok: 600 – 650 mm,
- Pôdy stredne ťažké
- Príliš suché pôdy a mrazové doliny sú vylúčené
- V suchých a na živiny chudobných podmienkach sa ako podpník využíva myrobalán (*Prunus cerasifera*), alebo semenáč marhule, vo vlhkejších podmienkach slivkové podpníky

Výber druhov, odrôd a pestovateľských tvarov

Zohľadňujte špecifiká jednotlivých **druhov** a odrôd - **rajonizácia**

Rajonizácia marhúľ

III. zóna:

- nadmorská výška: 400 – 450 m n. m.
- Ø ročná teplota: 7 – 8 °C
- Ročný úhrn zrážok: 650 – 750 mm
- Do stredne ťažkých pôd sa používajú slivkové podpníky a skoré odrody
- Chránené lokality, samozásoniteľstvo

IV. zóna:

- nadmorská výška: nad 450 m n. m.
- Ø ročná teplota: < 7 °C
- Mikrolokality vhodné pre mrazuvzdorné a skoro zrejúce odrody

Výber druhov, odrôd a pestovateľských tvarov

Zohľadňujte špecifiká jednotlivých **druhov** a odrôd - **rajonizácia**

Rajonizácia orecha kráľovského

zóna	priemerná teplota			dĺžka vegetácie (počet dní)	maximálna nadmorská výška (m)	oblasť vhodná pre
	I - XII	V - IX	VII			
I.	9,0 - 11,0	17 - 19	19 - 21	170 - 190	380	väčšie súvyslé výsadby
II.	8,0 - 9,4	16 - 18	18 - 19	140 - 160	500	menšie súvyslé výsadby
III.	6,5 - 8,4	15,5 - 6,4	17,5 - 18,4	120 - 140	680	skupiny a solitéry
IV.	pod 6,0	pod 15	pod 17	pod 120	nad 700	výnimočne solitéry